

Region Västmanland
Ingenjör Bååths gata 11, vån. D
722 12 Västerås

Tillsyn av Region Västmanland

Tillsynen är initierad av Transportstyrelsen med stöd av *lag (2010:1065) om kollektivtrafik*, samt *TSFS 2012:2 Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om anmälningsskyldighet och trafikantinformation*.

Syftet är att säkerställa att regionen uppfyller kraven i gällande regelverk.

Enligt överenskommelse kommer Transportstyrelsen till Region Västmanland den **17 - 18 september 2025**. Tillsynen äger rum i era lokaler i Ingenjör Bååths gata 11, Västerås, enligt bifogad agenda.

Begäran om handlingar

Vi begär att få tadel av följande handlingar inför tillsynsmötet:

- Ert gällande trafikförsörjningsprogram
- En beskrivning av hur programmet har omsatts i verklig kollektiv trafik
- En beskrivning av ansvarsbilden för den regionala kollektivtrafiken (region – kommuner)
- En beskrivning av samråd gällande den regionala kollektivtrafiken med bl a angränsande kommuner/regioner, i enlighet med kollektivtrafiklagen
- En beskrivning av hur regionen hanterar anmälningsskyldigheten som kollektivtrafikföretag som bedriver kommersiell trafik har mot er.
- En beskrivning av hur ni verkar för:
 - Tillfredsställande taxiförsörjning
 - Tillgänglighet i er kollektivtrafik

Inspektören kommer i samband med tillsynen även att ställa frågan utifrån andra lagar och förordningar, relaterade till kollektivtrafik.

Begärda handlingar ska ha inkommit till Transportstyrelsens e-post vag@transportstyrelsen.se , **senast måndagen den 9 juni 2025**. Ange dnr. TSV 2025-2515.

Transportstyrelsen kommer under besöket att granska områden relaterade till den begärda dokumentationen. Personer inom företaget med ansvar för frågorna enligt ovan ska därför medverka vid tillsynen.

Från Transportstyrelsen deltar inspektören Samer Sada, tillsynsansvarig. För ytterligare information vänligen kontakta undertecknad i ärendet.

Med vänlig hälsning

Samer Sada
Inspektör
Sektion Förarprovning

Region Västmanland

Tillsyn av Region Västmanland

Datum: 17 – 18 september 2025**Onsdag den 17 september**

09.00 – 11.30

Möte med kollektivtrafikmyndigheten Region Västmanland

- Presentation av deltagarna
- Information om Transportstyrelsen och tillsynen.
- Kollektivtrafikmyndigheten presenterar sin organisation
- Transportstyrelsen ställer frågor relaterade till den begärda dokumentationen i kallelsen.

13.00 – 15.00

Transportstyrelsen intervjuar två olika entreprenören till regionen samt operativ personal från detta företag (t ex en chef/arbetsledare och en förare).
OBS: två olika intervjuer inom tidsramen.

Torsdag den 18 september

09.00 – 10.30 Summering av tillsynen

Vi vill att de som ansvarar för områden som tillsynen berör i kollektivtrafikmyndighetens verksamhet, närvarar vid mötet.

OBS! Tiderna är preliminära och kan komma att ändras utifrån hur tillsynen fortlöper.

lakttagelser från Transportstyrelsens tillsyn av landets regionala kollektivtrafikmyndigheter

Sedan mitten av 2023 har Transportstyrelsen genomfört en omfattande tillsyn av landets regionala kollektivtrafikmyndigheter (RKM). Till dags dato har tillsyn genomförts på 11 av 21 RKM, och övriga är planerade att tillsynas under 2025.

Tillsynen har avsett tillämpningen av [lagen \(2010:1065\) om kollektivtrafik \(kollektivtrafiklagen\)](#) med tillhörande författningar, och tillämpningen av artikel 16.1 i [Europaparlamentets och Rådets förordning \(EU\) nr 181/2011 om passagerares rättigheter vid busstransport](#) (busspassagerarförordningen).

Vad gäller tillämpningen av kollektivtrafiklagstiftningen har fokus varit på hur regionerna lever upp till kravet på trafikförsörjningsprogram, allmän trafikplikt och trafiken som tillhandahålls baserat på dessa beslut.

Andra delar av lagen som vi har ställt frågor kring är:

- Ansvarsbilden: hur ser organisationen ut hos berörd RKM, var fattas de olika besluten och vilka rutiner har man för hantering av dessa frågor.
- Den så kallade tillgänglighetsprincipen, det vill säga hur regionerna verkar för att den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgupper (till exempel resenärer med funktionsnedsättning, skolbarn, ungdomar och pensionärer).
- Vi har även berört resten av kollektivtrafiklagen som faller under vårt mandat, bland annat taxiförsörjningen i regionen.

Vidare har vi även ställt frågan om RKM har publicerat sin årliga rapport i enlighet med artikel 7.1 i europeiska förordningen om kollektivtrafik på järnväg och väg.

Nedan följer en kort beskrivning av våra iakttagelser från de hittills genomförda tillsynerna:

- Utgången har varit god, både vad gäller mottagande och tillmötesgående från RKM:s sida.
- En del av våra diskussioner har handlat om vilken tolkning Transportstyrelsen och den berörda RKM:en har gjort av den så kallade tillgänglighetsprincipen, det som anges i 2 kap. 13 § kollektivtrafiklagen:

”Den regionala kollektivtrafikmyndigheten ska verka för att den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgupper.”

Vi har förmedlat myndighetens tolkning att tillgängligheten ska omfatta *alla* resenärsgupper och inte bara begränsas till exempelvis resenärer med funktionsnedsättning. Vi har hittills konstaterat att myndighetens tolkning i de flesta fall sammanfaller med de RKM:er som har tillsynats.

- Vi har även pekat på vikten av att ha skriftliga rutiner för hanteringen av kollektivtrafiklagen, även om regelverket inte föreskriver detta. Det är viktigt att regionens hantering inte är avhängig odokumenterade kunskaper hos enstaka medarbetare.
- Vad det gäller busspassagerarförordningen har vi gjort två iakttagelser:
 - Att en del regioner inte har uppmärksammat att förordningen berör dem, och således inte tagit med förordningen i förteckningen över (för regionen) gällande regelverk.
 - Att regionerna inte har förfaranden/rutiner för att leva upp till kraven i artikel 16 punkt 1. Texten lyder såsom följande:
Transportörer och, vid behov, terminaloperatörer ska införa förfaranden för utbildning om funktionshinder, inbegripet instruktioner.
Transportstyrelsens tolkning är att dessa förfaranden/rutiner ska vara dokumenterade.

Det här brevet går ut till samtliga RKM:er – dels som information om våra genomförda tillsyner och dels för att återstående RKM:er som ska tillsynas blir uppmärksammade på de vanligaste iakttagelserna från våra tillsynsbesök.

Samer Sada
Inspektör
Sektion Förarprovning, Transportstyrelsen

Region Västmanland
Ingenjör Bååths gata 11, vån. D
722 12 Västerås

Avslut av tillsyn

Transportstyrelsens beslut

Transportstyrelsen avslutar ärendet gällande tillsynen av den regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) för Region Västmanland.

Redogörelse för ärendet

Syftet med tillsynen var att undersöka om ni lever upp till kraven i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik, samt kraven i artikel 16.1 i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 181/2011 om passagerares rättigheter vid busstransport.

Tillsynen utfördes genom att vi, i ett brev daterat 5 mars 2025, begärde in och granskade för tillsynen aktuellt material. Tillsynen omfattade även möten den 17 – 18 september 2025 på plats i era lokaler i Västerås.

Närvarande vid mötet den 17 – 18 september

Mohammad Sabet, verksamhetschef, Trafikförsörjning
Mats Ellman, enhetschef, Planering och utveckling
Erika Nykvist, utredningsstrateg, Planering och utveckling
Frida Persson, utredningsstrateg, Planering och utveckling
Jennie Rosendahl, verksamhetsutvecklare, Särskilda persontransporter

Samer Sada, inspektör, Transportstyrelsen.

Skäl för beslutet

Efter granskning av inkomna handlingar, samt uppgifter som framkommit vid tillsynsbesöket, gör Transportstyrelsen en samlad bedömning att den regionala kollektivtrafikmyndigheten för Region Västmanland uppfyller det regelverk som den aktuella tillsynen har avsett. Transportstyrelsen kommer därför att avsluta ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av sektionschef Gunnar Holgersson. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog Samer Sada inspektör/tillsynsansvarig.

Gunnar Holgersson
Sektionschef